
Livsytringer hos gær – et dataopsamlingsforsøg

Indledning

Kan man undersøge om en pakke bagegær er levende? Overvej indledningsvis hvilke livsytringer man kan måle på. Læs om livsytringer på side 13 i Biologi til tiden.

Formål

At undersøge livsytringer hos gær.

Materialer

En pakke bagegær

- 1 L æble- eller druejuice uden konserveringsmiddel
- Skoldet måleglas til afmåling af 0,35 L
- 2 skoldede termoflasker hver med volumen på ca. 0,5 L
- 2 propper (der passer til termoflaskerne) med to huller i hver
- 2 gærrør
- Brom-thymol-blåt (BTB)
- Dataopsamlingsprogram + datalogger
- To temperatursensorer (termometre) der passer til dataopsamlingsprogrammet.
- PC med Excel

Fremgangsmåde

1. Afmål i et skoldet måleglas 0,35 L juice, og hæld det i den ene af de skoldede termoflasker.
2. Afmål igen 0,35 L juice, og opløs ca. en halv pakke bagegær deri. Hæld det i den anden termoflaske.
3. Udtag 1 mL hvis gærcellerne skal undersøges i mikroskop.
4. Luk begge termoflasker med en prop hvori der er placeret en temperatursensor samt et gærrør med lidt BTB (notér startfarve). BTB er en pH-indikator der i rent (neutralt) vand er blå, men som farver vandet gult hvis der er CO₂ til stede da det gør vandet surt.
5. Forbind temperatursensoren med en datalogger og start dataopsamlingen.

Hypotese

Mens dataopsamlingen står på, kan man forsøge at give et foreløbigt svar på følgende spørgsmål:

Hvilke stofskifteprocesser udfører gærcellerne i termoflasken?

Hvad sker der med temperaturen i de to termoflasker? Hvorfor?

Hvad sker der med farven på BTB i de to gærrør? Hvorfor?

Hvad sker der med antallet af gærceller? Hvorfor?

Iagttagelser, resultater og resultatbehandling

Forsøget afsluttes først efter minimum 10 timer. De opsamlede data overføres til Excel, og der optegnes en graf over målingerne fra hver termoflaske i det samme koordinatsystem. Notér BTB's farve i de to gærrør, lugt til væsken i de to termoflasker og prøv at identificere lugten i flasken med gær.

Undersøg evt. i mikroskop om gærcellerne laver knopskydninger som tegn på at de formerer sig, se figur 197 b, side 143 i Biologi til tiden. Vedrørende mikroskopi, se forsøget Mikroskopi af dyre-, plante- og bakterieceller, side 13.

1. Forklar resultaterne.
2. Diskutér fejlkilder ved forsøget.

3. Lav en konklusion.

Biologi til tiden

© Lone Als Egebo og Nucleus Forlag

[Print side](#)

[Luk vindue](#)